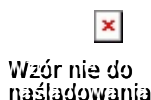

Wzór nie do naśladowania

Po drugiej wojnie światowej komentatorzy sportowi zaczęli przedstawiać młodych sportowców jako modelowe postaci do naśladowania. Sport uniwersytecki miał być amatorski, czysty i wolny od grzechów zawodowstwa.

Niemniej w Stanach stał się do szpiku kości skorumpowany i szybko przeistoczył się w źródło nielegalnych gier hazardowych.

Podczas gdy sport uprawiany w collegach na początku XX wieku był jedynie ciekawostką, to już dyrektorzy i trenerzy chcieli, aby ich praca nabierała rozgłosu. Powstał nowy styl dziennikarstwa nazwany „gee wiz”. Jego rolą było promowanie szkolnych programów atletycznych z unikaniem krytyki graczy, działaczy i trenerów. Niektórzy z reporterów wspominali o ustawianiu meczów koszykówki i graniu „dla przeciwnika”, jednak zastrzegano, że są to przypadki odosobnione, a całą winę ponosi ten czy inny zawodnik.

Środowisko dziennikarskie wiedziało o koszykarskim hazardzie od lat, panowała jednak zмова milczenia. Wielkie skandale nie przedostawały się do prasy do czasu opisanie ich przez Maxa Kase – wydawcę sportowego z „New York Journal American”. Kase nawiązał kilka kontaktów i z przerażeniem odkrył ogrom podziemia hazardowego. Zlecił opisanie sprawy dziennikarzom śledczym, którzy w przeciwieństwie do tzw. beat writers* ujawniali skandale jeden po drugim. Pierwszy związany był z Manhattan College. Koszykarz Junius Kellogg doniósł o próbie łapówki, która to doprowadziła do aresztowania kilku graczy oraz innych osób obstawiających mecze. Przy okazji wydało się, że wielu dziennikarzy było tak blisko związanych z działaczami sportowymi i trenerami, że obawiali się, iż opisanie zjawiska pozbawi ich pracy.

W filmie dokumentalnym przygotowanym przez telewizję HBO pt. „Miejskie bagno” (City Dump) pokazano, jak osoby zajmujące się rozgrywkami koszykówki szkolnej zwietrzyły wielkie pieniądze na przekupywaniu zawodników lepszego zespołu, by ci kilkakrotnie chybili rzucając do kosza.

W tamtym czasie pięć drużyn z Nowego Jorku plasowało się w czołówce krajowej ligi. W 1950 r. City College of New York odnotował największy sukces w historii, wygrywając National Invitation Tournament (NIT), jak i turnieje National Collegiate Athletic Association – (NCAA). Po roku nadeszły druzgocące wieści – prokurator z Nowego Jorku, Frank Hogan, znalazł dowody na uwikłanie w skandal sprzedawania meczów wychowanków nowojorskich szkół, w tym City College, Manhattan College, New York University i Long Island University.

W styczniu 1951 r. w siedmiu szkołach w całym Stanach aresztowano 32 graczy. Skandal zainicjowało aresztowanie, pod zarzutem korupcji, m.in. Henry'ego Poppe, Jacka Byrnesa a także naganiaczy Corneliusa Kellehera oraz Benamina i Irwina Schwartzbergów. 27 sierpnia 1951 r. prokurator Hogan przedstawił zarzuty „bohaterom” skandalu, kilku z nich odbyło krótkie kary więzienia.

Wszystkich oskarżono o złamanie działu 382 kodeksu karnego, który obowiązywał od 1945 r. Przepis kodeksu czynił nielegalnym próbę przekupienia uczestnika każdego wydarzenia sportowego, amatorskiego i profesjonalnego. Poppe i Byrnes uczynili sobie z ustawiania meczów źródło dochodu, otrzymując tygodniowo 50 dolarów, plus 3 tysiące za upewnienie się, że Manhattan przegra mecze minimalną różnicą punktów z Siena, Santa Clara i Bradley w Madison Square Garden. Byrnes i Poppe otrzymali także dodatkowe 2 tysiące dolarów za mecz ze St. Francis College z Brooklynu i Uniwersytetem Nowojorskim.

Sukces prokuratora nie byłby możliwy bez Juniusa Kellogga, który odmówił przyjęcia od Poppe tysiąca dolarów, po czym powiadomił trenera, trener – Kena Nortona, Norton – prezydenta Manhattan College – ojca Thomasa Bonaventure McGinty, a ten wyszedł z inicjatywą powiadomienia policji.

Junius Kellogg, pierwszy czarnoskóry koszykarz w lidze uniwersyteckiej, został okrzyknięty bohaterem. Po odejściu z drużyny podpisał kontrakt z grupą akrobatyczną Harlem Globetrotters. Podczas jednej z podróży z zespołem uległ wypadkowi, w wyniku którego kolejne 44 lata, aż do swojej śmierci w 1998 r., spędził na wózku inwalidzkim. W 2000 r. Junius Kellogg został pośmiertnie nominowany do Basketball Hall Of Fame. Był on pierwszym i najbardziej znanym whistleblowerem w amerykańskim sporcie.

*beat writer – dziennikarz, który pisze artykuły dotyczące jednej drużyny sportowej, jej każdego występu; jest on także odpowiedzialny za przedstawianie najważniejszych wydarzeń w zespole

Źródła: 84foundation.org;armchairgm.wikia.com; „Sports heroes, fallen idols”, aut. Stanley H. Teitelbaum

Opublikowano w dniu 27.08.2018 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA

